

## ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	<b>Бердянський державний педагогічний університет</b>
Освітня програма	<b>39844 Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація</b>
Рівень вищої освіти	<b>Бакалавр</b>
Спеціальність	<b>014 Середня освіта</b>

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ГЕР** - галузева експертна рада

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

10.06.2021 р.

Справа № 0654/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Огнистий Андрій Володимирович – головуєчий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Демченко Олена Петрівна,

Коренева Інна Миколаївна,

Лобода Дмитро Олександрович,

Носаченко Володимир Миколайович,

Попович Анжеліка Станіславівна,

Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Ольга Гуренко, перша проректорка – представник ЗВО,

Кара Світлана Іванівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	<b>Бердянський державний педагогічний університет</b>
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	<b>39844</b>
Назва ОП	<b>Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація</b>
Галузь знань	<b>01 Освіта/Педагогіка</b>
Спеціальність	<b>014 Середня освіта</b>
Спеціалізація (за наявності)	<b>014.05 Біологія та здоров'я людини</b>
Рівень вищої освіти	<b>Бакалавр</b>
Вид освітньої програми	<b>Освітньо-професійна</b>

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

**РЕКОМЕНДУЄ**

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

**1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми**

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

## 2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

**Критерій 1.** Проектування та цілі освітньої програми

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти**

Цілі ОП відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти, проте сформульовані недостатньо чітко: в меті, предметній області ОП не простежується зв'язок з фізичною реабілітацією, не зазначається для якого рівня загальної середньої освіти здійснюється підготовка (базової чи профільної школи). Професійна кваліфікація, що присвоюється також не відображає підготовку з фізичної реабілітації, проте, на сайті ЗВО (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/>) та у розділі ОП «Придатність до працевлаштування» анонсується, що «випускник може працювати вчителем закладу загальної середньої освіти, консультантом з питань здорового способу життя, асистентом вчителя-реабілітолога в закладах загальної середньої освіти». ОП затверджена 25.06.2020 р., відтак має відповідати 7 рівню РНК, а не 6 (відповідно до змін внесених Постановою КМУ №509 від 12.06.2019 р.). Предметна область ОП сформульована занадто стисло: «Галузь знань: «01 Освіта /Педагогіка» Спеціальність: 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» Предметна спеціальність: 014.05 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)», що потребує деталізації. Під час формулювання предметної області слід вказати об'єкти вивчення/діяльності, окресливши теоретичний зміст, методи, технології, інструменти та обладнання тощо. Під час перегляду ОП доцільно врахувати Професійний стандарт вчителя закладу загальної середньої освіти (наказ Міністерства розвитку, економіки, торгівлі та сільського господарства України №2736 від 23.12.2020 р.).

**1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін**

ЕГ відзначає, що «участь представників різних груп стейкхолдерів у процесі перегляду та модернізації ОП відбувається шляхом їх активної діяльності у складі робочої групи, робочих зустрічей, розширених засідань кафедри, анкетування, рецензування». Проте слід зазначити, що всі наведені докази широкого обговорення ОП стосуються періоду жовтень-грудень 2020 р. Відтак, результати цих обговорень не могли бути враховані під час переглядів ОП у 2018-2020 рр. Наведені ЗВО у відомостях СО рецензії роботодавців не містять дат, а рецензія д.б.н., проф. Маркіної Т.Ю. (датована 19.12.2020 р. <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/Retsenzia-2.pdf>), містить пропозиції, що були враховані в ОП, яка затверджена 25.06.2020 р. Аналіз інформації, наявної у відомостях СО, на сайті ЗВО та у звіті ЕГ дозволяє стверджувати про залучення різних груп стейкхолдерів до обговорення ОП у 2020-2021 н.р., доказів, які б підтверджували обговорення ОП 2018-2020 рр. недостатньо.

**1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм**

не застосовується

**1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).**

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

## **Критерій 2.** Структура та зміст освітньої програми

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

**2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)**

Обсяг ОП складає 240 кредитів, 60 з них - вибіркові.

**2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання**

ОП має поділ на цикли загальної та професійної підготовки, достатню гуманітарну складову. В ОП 2020 р. психолого-педагогічна складова має обсяг 32 кредита (без практичної підготовки). ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ щодо посилення в ОП біологічної складової для забезпечення можливості формування фахової компетентності ФК 7 на високому рівні та підготовки здобувачів до навчання учнів у 9 класі. Аналіз програм дисциплін, що завантажені до системи НА свідчить, що за своєю структурою вони більше відповідають навчальним програмам, ніж робочим навчальним програмам (не мають чіткого розподілу за часом на вивчення окремих тем, не зазначається тематика лекцій, практичних робіт, самостійної роботи тощо). Навчальний план та ОП передбачають виконання курсових робіт з ОК10 «Методика навчання біології» та з ОК12 «Теорія і методика фізичної реабілітації», проте в навчальних програмах цих ОК відсутня інформація про виконання здобувачами курсових робіт, відсутні критерії їх оцінювання, відсутній розподіл кредитів на таку діяльність.

**2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)**

не застосовується

**2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством**

ОП та навчальний план передбачають 16 освітніх компонентів у вибірковій частині, які не розподілені за циклами підготовки. Вибіркові компоненти мають обсяг 3 або 4 кредита. Перелік дисциплін вільного вибору разом із анотаціями дисциплін оприлюднено на сайті ЗВО за посиланням: [https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2021/03/DVV-2021-2022-bakalavr\\_1.pdf](https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2021/03/DVV-2021-2022-bakalavr_1.pdf). Проте у цьому переліку не зазначено обсяг дисциплін, що може викликати певні труднощі під час вибору. Також передбачається можливість вивчення вибіркового курсу на першому семестрі (хоча навчальний план передбачає вибір з 3 семестру). В ОП не зазначається можливості вибору дисциплін з інших ОП. В Положенні про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті ([http://bdpu.org/wp-content/uploads/2021/01/OOP\\_BSPU\\_\\_2020.pdf](http://bdpu.org/wp-content/uploads/2021/01/OOP_BSPU__2020.pdf)), що є основним документом, який регулює порядок та механізми формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти, доцільно чітко прописати сам порядок та механізми формування індивідуальної траєкторії здобувачів, обсяг групи здобувачів для вивчення ВК, процедуру формування самих груп для вивчення.

**2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності**

ОП передбачає обов'язкове проходження 4-х практик загальним обсягом 30 кредитів: ОК 34 «Навчальна польова практика» (3 кредита), ОК 35 «Виробнича практика» (6 кредитів, у 5 семестрі), ОК 36 «Виробнича практика» (12 кредитів у 6 семестрі), ОК 37 «Виробнича практика» (9 кредитів у 7 семестрі). Обсяг педагогічної складової практики ОК 35 відповідає до змісту ОК10 «Методика навчання біології» та ОК11 «Методика навчання основ здоров'я». Наприклад, аналіз змісту робочої програми ОК 35 засвідчив наявність завдань, що передбачають підготовку та проведення уроків з біології та основ здоров'я у 5 семестрі – на початку вивчення курсу «Методика навчання основ здоров'я». Констатуємо, що ОК35-37 «Виробничі практики» спрямовані на підготовку вчителя біології та основ здоров'я та не передбачають розробку індивідуальних методів та прийомів корекційно-реабілітаційної роботи, підготовку та проведення здобувачами навчальних, виховних, соціально-адаптаційних, реабілітаційних, корекційних, компенсуючих заходів та занять, що складають сферу професійної діяльності вчителя-реабілітолога. Відтак практична підготовка не в повній мірі дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності (ФК13-

17). Аналіз змісту робочих програм виробничих практик засвідчив, що він не адаптований до організації практичної підготовки здобувачів в умовах карантину.

## **2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям**

Освітня програма містить достатню кількість освітніх компонентів, що спрямовані на формування соціальних навичок здобувачів.

## **2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)**

*не застосовується*

## **2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання**

На сайті ЗВО та у справі не було знайдено достатньо документів, що ілюструють результати проведених опитувань здобувачів щодо якості освітньої програми/освітнього процесу. Тому висновок фактичне навантаження здобувачів на основі результатів опитувань здобувачів зробити не є можливим.

## **2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти**

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. Для подолання розрив між теорією і практикою, підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців у рамках нових організаційно-відмінних форм навчання рекомендуємо ЗВО розглянути можливість запровадження дуальної форми освіти за цією ОП.

### **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання**

#### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

#### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

#### **Обґрунтування ГЕР**

### **3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти**

Правила прийому оприлюднені на офіційному сайті ЗВО за посиланням <https://bdpu.org.ua/entry-rules/>, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень.

### **3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми**

Розподіл вагових коефіцієнтів сертифікатів ЗНО свідчить про те, що правила прийому недостатньо враховують особливості освітньої програми: найбільший ваговий коефіцієнт передбачено з української мови (0,4), а з біології – лише 0,3. Програма фахового вступного іспиту на ОП передбачає питання із загальної біології, ботаніки, зоології, анатомії людини, біохімії, гігієни, фізичної культури. Розробникам програми вступного іспиту для здобувачів, що вступають на базі ОКР «молодший спеціаліст», доцільно уважно і відповідально ставитись до опису та формування змісту програми. Так, на с. 3 йдеться про «Екзаменаційний тест з математики...» та одночасно про «фахове вступне випробування з основ здоров'я», що не відповідає спеціальності. Також доцільно переглянути вимоги до відповіді абітурієнта з огляду на специфіку освітньої програми.

### **3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

### **3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**Критерій 4.** Навчання і викладання за освітньою програмою

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи**

У звіті ЕГ та у відомостях самооцінювання не відображено особливості організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.

**4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабусу або в інший подібний спосіб)**

У звіті ЕГ зазначається, що інформація про зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання освітніх компонентів міститься у робочих програмах та силабусах ОК, викладених у відкритому доступі на сторінці кафедри. Аналіз змісту сторінки кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації засвідчив наявність на сторінці <https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/elearning-kaf-osnov-zdorovya> навчальних програм лише нормативних дисциплін, а перелік силабусів є неповним (<https://bdpu.org.ua/sylabusy-kafedra-biolohii-zdorov-ia-liudynu-ta-fizichnoi-reabilitatsii/>). Наприклад для здобувачів 2 курсу пропонується лише один силабус вибіркової дисципліни (в навчальному плані перебачено 3 курси), для здобувачів 3 курсу пропонується 3 силабуси вибіркової дисципліни (в навчальному плані перебачено 3 курси). Каталог вибіркової дисципліни на 2021-2022 н.р., розміщений на сайті ЗВО містить лише коротку анотацію дисципліни, здобувачі не мають змоги ознайомитися з темами курсів, критеріями оцінювання, політикою викладача, літературою тощо.

**4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми**

*не застосовується*

**4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі**

Аналіз змісту програм навчальних дисциплін та силабусів свідчить про те, що оновлення змісту освіти потребує більшої уваги з боку НПП. Зокрема, в списках літератури часто присутні застарілі джерела, відсутня сучасна література, видана за останні 5 років, відсутні іноземні джерела. Наприклад, література з курсу «Ботаніка» представлена джерелами, що датуються 1974-2004 рр.

**4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти**

*не застосовується*

**Критерій 5.** Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь**

Не всі силабуси/програми освітніх компонентів мають критерії оцінювання.

**5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)**

*не застосовується*

**5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності**

В звіті ЕГ зазначено, що «курсів роботи перевіряють на безкоштовних сервісах Etxt Antiplagiat, Content-watch, Advego Plagiatus». Уважаємо, що заклад освіти має забезпечити прозорий та єдиний для всіх здобувачів підхід до перевірки студентських робіт на плагіат: єдина програма перевірки, єдині критерії перевірки тощо.

**Критерій 6. Людські ресурси**

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень А

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання**

*не застосовується*

**6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу**

На погляд ЕГ, варто було б більше залучати вчителя практика Н. Пшеничну до викладання навчальних дисциплін методичного спрямування. Позитивними практиками на ОП є функціонування ради роботодавців та обговорення ОП на засіданнях стейкхолдерів. Проте всі наведені докази залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу стосуються лише 2020-2021 н.р.

**6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців**

У відомостях СО зазначається, що ЗВО активно залучає вчителів-практиків та експертів галузі до проведення аудиторних занять, гостьових лекцій, круглих столів, методичних семінарів, запрошуючи їх для проведення тренінгів, семінарів та майстер-класів. Проте доказів цього ні в відомостях СО, ні у звіті ЕГ немає. Як доказ залучення до проведення аудиторних занять наводиться приклад проведення Центром професійного розвитку педагогічних працівників вебінару для вчителів основ здоров'я на тему: «Сучасний урок з основ здоров'я – можливості для професійного зростання педагога та розвитку компетентностей здобувачів освіти», на який було запрошено доктора педагогічних наук, професора кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації БДПУ Хатунцеву Світлану. Уважаємо, що це доводить лише співпрацю ЗВО та Центру професійного розвитку педагогічних працівників і не може бути доказом залучення практиків до проведення аудиторних занять. Крім того, у справі НА відсутні накази про прийом таких працівників для викладання на ОП на умовах оплати праці.

**6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями**

*не застосовується*

**6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності**

*не застосовується*

## **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

**7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання**

ГЕР підтримує всі зауваження та рекомендації ЕГ

**7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми**

*не застосовується*

**7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси**

*не застосовується*

**7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою**

*не застосовується*

**7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою**

*не застосовується*

**7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

## **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

### **Обґрунтування ГЕР**

**8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми**

*не застосовується*

**8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми**

*не застосовується*

**8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери**

*не застосовується*



**8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми**

*не застосовується*

**8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми**

*не застосовується*

**8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою**

*не застосовується*

**Критерій 9. Прозорість та публічність**

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень А

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін**

*не застосовується*

**9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства**

В аналізі слабких сторін за критерієм 8 ЕГ зазначає «На сайті ЗВО подано неповну інформацію щодо результатів анкетувань. ЕГ рекомендує оприлюднювати та аналізувати результати всіх видів анкетувань». Крім того, відсутні повні дані щодо вибіркових дисциплін на сайті ЗВО (не всі ВК мають критерії оцінювання, повну інформацію про обсяг, зміст тощо). Аналіз змісту сайту ЗВО дозволяє стверджувати, що немає повної інформації на сайті ЗВО про результати опитувань всіх стейкхолдерів тощо. На сайті ЗВО розмінено проєкт ОП на 2021-2022 н.р. Проте відсутній зворотній зв'язок: не зазначається, яким чином можна надіслати розробникам ОП свої пропозиції. Таким чином, за критерієм 9 є існують несуттєві недоліки, що не дозволяє оцінити на рівень А.

**Критерій 10. Навчання через дослідження**

**Рівень відповідності (експертна група)**

*не застосовується*

**Рівень відповідності (ГЕР)**

*не застосовується*

**Обґрунтування ГЕР**

**10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю**

не застосовується

### **10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників**

не застосовується

**10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)**

не застосовується

**10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо**

не застосовується

**10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються**

не застосовується

**10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності**

не застосовується

### **3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми**

*У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.*

#### **Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми**

1. Переглянути мету і цілі ОП, професійну кваліфікацію, вказавши чітко особливості ОП (підготовка з фізично реабілітації). 2. Деталізувати опис предметної області ОП, зазначивши об'єкти вивчення та діяльності, теоретичний зміст предметної області тощо. 3. Дотримуватися визначених ЗВО процедур перегляду і затвердження ОП, надаючи можливість всім зацікавленим сторонам своєчасно ознайомлюватися із новою затвердженою ОП (до початку вступної кампанії). Під час перегляду та оновлення ОП активніше залучати стейкхолдерів до обговорення та формулювання програмних результатів навчання ОП. 4. Потребує уточнення перелік загальних і фахових компетентностей ОП відповідно до Професійного стандарту вчителя ЗЗСО. 5. Удосконалити опитування стейкхолдерів, забезпечивши можливість аналізу результатів опитування за відповідними ОП. На підставі опитувань формулювати пропозиції до перегляду ОП та розглядати на засіданнях групи забезпечення ОП. 6. Продовжити практику аналізу та врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

#### **Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми**

1. Посилити змістове наповнення окремих освітніх компонент ОП щодо забезпечення формування біологічної складової. 2. Для створення мо Переглянути доцільність включення факультативів у навчальні плани, оскільки це впливає на тижневе навчальне навантаження здобувачів. 3. Посилити практичну складову освітніх компонент. 4. Спрямувати практичну підготовку на розробку індивідуальних методів та прийомів корекційно-реабілітаційної роботи, на підготовку та проведення здобувачами навчальних, виховних, соціально-адаптаційних, реабілітаційних, корекційних, компенсуючих заходів та занять, що складають сферу професійної діяльності вчителя-реабілітолога. 5. Розглянути можливість запровадження дуальної форми освіти за цією ОП. 6. Продовжувати опитування студентів, забезпечити оприлюднення та врахування результатів цих опитувань під час наступного перегляду ОП.

#### **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання**

1. Ураховувати особливості ОП у правилах прийому на навчання та вимогах до вступників. 2. Заохочувати здобувачів вищої освіти та НПП до участі у програмах академічної мобільності. 3. Більше уваги приділити популяризації неформальної освіти серед здобувачів за цією ОП.

#### **Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою**

1. Забезпечити доступність інформації про зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання освітніх компонент на сайті кафедри. 2. Проводити регулярні опитування здобувачів за ОП для отримання точних даних про якість викладання на ОП. Здійснювати ретельне опрацювання та обговорення на засіданнях групи забезпечення результатів опитувань здобувачів щодо якості викладання за освітніми компонентами. 4. Регулярно оновлювати робочі програми дисциплін / силабуси, забезпечити включення в них актуальної і сучасної інформації, джерел, що видані за останні 5 років.

**Критерій 5.** Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендується відобразити у РП/силабусах проведення контрольних заходів із застосуванням різнорівневих завдань, у т.ч. самоконтролю. 2. Своєчасно оприлюднювати на сайті ЗВО Програму державної атестації 3. Продовжити роботу з удосконалення механізму перевірки наукових текстів на наявність плагіату та контролю за його дотриманням.

**Критерій 6.** Людські ресурси

1. Залучати професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до організації й реалізації освітнього процесу за ОП, зокрема під час проведення аудиторних теоретичних та практичних занять на умовах оплати праці.. 2. Залучати всі категорії стейкхолдерів до участі у колегіальних органах управління факультету (у тому числі і у дорадчих). 3. Планувати підвищення кваліфікації за тематиками, що відображають зміст ОК, які викладає НПП.

**Критерій 7.** Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Продовжити роботу з удосконалення та наповнення матеріально-технічних ресурсів, що будуть спрямовані на підтримання біологічної складової практичної підготовки здобувачів (гербарії, колекції тварин, створення природничого музею...). 2. Розглянути можливість пристосування наявних баз - території університету, можливість виходу до акваторії Азовського моря для отримання практичних знань з ботаніки та зоології. 3. Продовжити роботу ЗВО щодо створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою. 4. Приділяти більше уваги інформуванню здобувачів вищої освіти щодо наявних механізмів вирішення конфліктних ситуацій.

**Критерій 8.** Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Дотримуватися процедури перегляду та оновлення ОП. 2. Залучати до забезпечення якості освітньої програми та освітнього процесу студентське самоврядування, здобувачів вищої освіти, роботодавців. 3. Зміцнити зворотній зв'язок з роботодавцями (шляхом залучення останніх не лише до керівництва практикою, а і до проведення аудиторних занять) та здобувачами ВО 4. Оприлюднювати результати опитувань стейкхолдерів стосовно зауважень та рекомендацій до ОП.

**Критерій 9.** Прозорість та публічність

1. Забезпечити своєчасне оприлюднення необхідних документів, розробок, проєктів, силабусів, програм державної атестації, результатів опитувань для отримання повної інформації про ОП.. 2. Забезпечити функціонування зворотного зв'язку під час обговорення проєктів ОП. 3. Періодично висвітлювати результати громадського обговорення задля можливості ознайомлення стейкхолдерів. 4. Продовжувати підвищення рівня інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті її корисності для майбутніх, теперішніх здобувачів освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.

**Критерій 10.** Навчання через дослідження

*не застосовується*

**4. Додатки**

*Відсутні*

\*\*\*

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Головуючий на засіданні ГЕР

**ОГНИСТИЙ АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ**